

Handläggare
Charlotta Ekbom
Markstrateg
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Antagande av markstrategi för Enköpings kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta markstrategi för Enköpings kommun, daterad 2026-01-12.

Beskrivning av ärendet

Enköpings kommun har tagit fram ett förslag till markstrategi. Kommunstyrelsen beslutade att skicka ut strategin på remiss mellan den 25 september 2025 till den 30 november 2025. Under remissperioden inkom nio svar från tio tillfrågade, vilka har sammanställts och kommenterats i en remissredogörelse.

Syftet med remissrundan var att ge Enköpings kommuns nämnder, räddningstjänsten Enköping-Håbo samt de kommunala bolagen möjlighet att lämna synpunkter på strategin. Målet är att säkerställa att strategin är förankrad hos berörda aktörer, få in synpunkter och förbättringsförslag, garantera kvalitet och genomförbarhet samt att skapa och stärka engagemang och samverkan.

Mark- och exploateringsverksamheten samordnar markbehoven hos de olika förvaltningarna. För att genomföra markstrategin kommer dessa behov att sammanställas i en markbehovsplan, som fungerar som ett arbetsdokument över kommunens markbehov. En markhandbok kommer att tas fram, vilken kommer att behandla förvaltningen av kommunens mark mer ingående.

Nedan redovisas de förändringar som gjorts av strategin utifrån inkomna remissvar. Förvaltningens bedömning är att förändringarna inte påverkar innehållet i strategin. Förändringar av redaktionell karaktär redovisas inte.

Avsnitt 2: "Den kommunala markreserven är främst belägen kring kommunens tätorter och har en aktiv del som används för bland annat lokalförsörjning, allmän plats, vatten och avlopp, avfallshantering, fritidsanläggningar, bostäder, verksamheter och markupplåtelser. Kommunens ansvar utifrån lokalförsörjningsansvaret framgår av lokalförsörjningsstrategin."

Avsnitt 3: Beskrivningen i tabell under punkten 3 har förtydligats med orden vård- och omsorg samt upplevelse, föreningslivet samt en punkt om kulturhistoriskt värdefulla byggnader och arkitektoniska värden, dagvatten och har lagt till i bilden. Ordet infrastruktur har fått en egen rad. Se bilaga 1.

Avsnitt miljöföreningar 4.1: Nytt stycke har lagts till: Kommunstyrelsen har rollen som fastighetsägare och i det ansvaret ingår hantering av markföreningar som finns inom den kommunala markreserven. Vem som ska utföra och bekosta avhjälpande av föreningar styrs av bestämmelserna i miljöbalken (1998:808, MB) om verksamhetsutövaransvar och principen om att föreningen betalar. Den som nyttjar del av den kommunala markreserven, t ex arrendator eller om marken används för kommunala behov, är att se som verksamhetsutövare och ansvarig för de miljöskador som nyttjandet orsakat samt därmed sammanhängande avhjälpande och sanering.

Avsnitt 5.4: De likvida medlen från markförsäljningar och upplåtelser som genomförs för att utveckla mark kan användas för att finansiera utbyggnad av allmän plats i samband med exploatering och för att möjliggöra förvärv av annan mark i kommunen. Alla ord om markinnehav har bytts ut mot ordet markreserv.

Ärendets beredning

Strategin har varit på remiss hos Enköpings kommuns nämnder, räddningstjänsten Enköping-Håbo samt de kommunala bolagen för möjlighet att lämna synpunkter på strategin.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Den kommunala markreserven är ett viktigt medel för att säkerställa samhällsutveckling enligt kommunens visioner och mål. Tillgången till mark är en förutsättning för att möjliggöra tillväxt och utveckling i Enköpings kommun och markstrategin är ett vägledande verktyg för kommunen i dessa frågor. Förvaltningens bedömning är att med stöd av markstrategin kan kommunen agera genom att göra strategiska och taktiska utökningar och minskningar av markreserven för så sätt bidra till att uppnå kommunala mål, visioner och intentionerna i översiktsplanen och i fördjupad översiktsplan samt säkerställa en god markberedskap på lång sikt.

Förvaltningens bedömning är att den framtagna markstrategin med föreslagna förändringar uppfyller uppdrag enligt beslut i KSAU den 28 februari 2012 §39.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att anta markstrategin har ekonomiska konsekvenser vilka beskrivs i strategin. Genomförandet av strategin kommer att ha konsekvenser på kommunens ekonomi då det krävs att medel avsätts för markförvärv under en längre tid.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Beslutet medför inga sociala eller miljömässiga konsekvenser i detta skede. En markstrategi är en plan för kommunens markreserv. Genom markstrategin kan kommunen säkerställa mark för bland annat kommuninvånarnas rekreation och folkhälsa. Förvaltningen anser därför att en markstrategi är i linje med barnkonventionen.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2026-01-12
- Remissredogörelse, 2026-01-12
- Markstrategi Enköpings kommun, 2026-01-12

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande personer:

- Carl Arnö förvaltningschef miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
- Anna Ahrling avdelningschef mark och exploatering

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Ena energi
- Enköpings hyresbostäder
- Miljö- och byggnadsnämnden
- Socialnämnden
- Tekniska nämnden
- Upplevelsenämnden
- Utbildningsnämnden
- Vafab Miljö
- Vård- och omsorgsnämnden
- Räddningstjänsten Enköping- Håbo